

Praha hledá přesnou podobu původní vitráže od malíře Mikoláše Alše. Pomoci s obnovou historického prvku na Průmyslovém paláci tak může i veřejnost

20.7.2022 - | Magistrát hlavního města Prahy

„V Průmyslovém paláci jsme v oblasti záchrany historické hodnoty a cenných prvků již odvedli kus práce. Teď máme před sebou opravdu velkou výzvu - vytvořit repliku vitrážové malby od Mikoláše Alše o ploše 19 metrů čtverečních. Věřím, že nám s tímto úkolem mohou pomoci Pražané nebo kdokoli, kdo má k dispozici kvalitní fotodokumentaci vitráže ze štítu levého křídla paláce,“ říká Pavel Vyhnánek, náměstek primátora hl. m. Prahy pro oblast financí a rozpočtu, který má areál Výstaviště Praha na starosti.

Praha v současnosti hledá kvalitní fotografii malované vitráže ze štítu vyhořelého levého křídla, který zdobila malba Orba a lov od Mikoláše Alše z roku 1890. Do záchrany historického odkazu se mohou zapojit i Pražané a návštěvníci, kteří by mohli poskytnout fotografie, na nichž by byla malovaná vitráž zachycená.

„Pevně usilujeme o to, aby rekonstrukce Průmyslového paláce probíhala tak, aby byla maximálně zachována jeho původní podoba. Dalším důležitým milníkem rekonstrukce je tak zhotovení co nejpřesnější kopie vitrážní malby od Mikoláše Alše. Nejen Pražany proto prosíme, aby nám své fotografie posílali do konce letošního roku na email HledaSeAles@navystavisti.cz. Jako odměnu za poslané fotografie nabízíme komentovanou prohlídku stavbou s architektem Vladimírem Thielem,“ doplňuje Tomáš Hübl, předseda představenstva Výstaviště Praha.

Malovaná vitráž o rozměru 5,8 na 3,3 metru s názvem Orba a lov zobrazovala ženu s obilným snopem představující orbu a muže s oštěpem jako alegorii lovu. Druhá vitráž s názvem Alegorie Průmysl a věda, která se nachází na štítu pravého křídla, a proto zůstala před požárem uchráněna, se právě nyní ve sklářských dílnách Kolektiv Ateliers renovuje.

„Společně s týmem odborníků a památkářů usilujeme o co nejpřesnější podobu malované vitráže, kterou kompletně zničil požár. Obracíme se proto na všechny, kdo by měli k dispozici fotografie právě části Průmyslového paláce z dob před požárem, a prosíme veřejnost o poskytnutí fotografií, kde je zachycena malovaná vitráž na levém křídle od Mikoláše Alše. Společně tak můžeme zachránit kus historie,“ apeluje náměstek Pavel Vyhnánek.

Nyní je k dispozici zachovaná kresba, na jejíž motiv vznikne nová malba, kterou má na starosti umělecký sklář a vedoucí studia Kolektiv Ateliers Zdeněk Kudláček. Poskytnutá kvalitní fotografie pomůže tomuto odborníkovi a jeho týmu určit přesné odstíny barev pro zhotovení nové malby. Původně se totiž jednalo o zcela detailní a vzácnou malbu do nejmenších podrobností.

Ojedinelý je i postup, kterým finální výtvar vznikne. Nejde totiž o malování barvami tak, jak si asi většina z nás dovede představit. *„Ve skutečnosti nejde o barvu, ale jemně namleté nízkotavitelné sklo, ze kterého vytváříme jemný pudr. Tento skleněný pudr pak smícháme na skleněné pískované destičce pomocí tříče s pojidly. Rozdílně pracujeme i podle toho, jestli chceme získat mastnou, nebo vodovou konzistenci. Mastná varianta vzniká smícháním pudru s terpentýnem a damarou nebo*

sítotiskovým olejem, někdy přidáváme i petrolej. Naopak vodová varianta se míchá s destilovanou vodou a medem nebo cukrem, případně s arabskou gumou, občas i s trochou octa,” vysvětluje umělecký sklář Zdeněk Kudláček netradiční metodu.

„Míchání a zkouška vypalovací a konturovací barvy je důležitý krok. Jde o to vychytat správný odstín na jednotlivá nová skla. Důraz klademe také na stejný dekor či způsob původní výroby. Veškerá skla jsou malována na prosvětlovacím stole, což je omalovaná tabule skla, která je podsvícena světlem. Imituje tak finální světelné podmínky v okně, což je důležité k odhadnutí odstínu a intenzity nánosu sklářské barvy. Cílem je, aby nová skla nebyla rozpoznatelná od původních. U nás namíchanou barvu na vitráže nanášíme různými druhy štětců z veverčích, kuních a jezevčích chlupů, ale i syntetických vláken. Po nanesení na sklo necháme barvu uschnout a poté jí dáme vypálit do pece na zhruba 550 stupňů celsia. Po výpalu je třeba sklo velmi šetrně ochladit tak, aby v něm nebylo napětí a následně nepraskalo. Tvorba kopie zabere zhruba tři měsíce. K tomu ještě jeden a půl měsíce tvorba šablony, řezání, skládání, letování, kytování, čištění a montáže,” dodává Zdeněk Kudláček.

Díky náročné rekonstrukci, která bude trvat následující tři roky, bude Průmyslový palác opět plnit svůj účel v areálu Výstaviště Praha, který je určen pro mezinárodní veletrhy a výstavy. Budova se tak po komplexní obnově a modernizaci stane opět dominantou pro široké okolí.

Ztracená vitráž v číslech

- Malba je velká 19 metrů čtverečních (5,8 na 3,3 metru)
- 3 měsíce zabere samotná malba, další 1,5 měsíce pak další práce (tvorba šablon, řezání atd.)
- 980 kusů skel je zapotřebí na tuto malovanou vitráž

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/praha_hleda_presnou_podobu_puvodni.html